n. 23 /// maig-agost 2018 /// publicació gratuïta

El Butlletí de Dipsalut

Publicació informativa de l'activitat de Dipsalut,
l'Organisme de Salut Pública de la Diputació de Girona

Especial 10 anys

Per molts anys més
2

Nous projectes, nous reptes
3

Al servei dels municipis
4

Donar resposta a les desigualtats en salut
5

Dades, informació i coneixement
6

Camí del canvi a la desitjable consolidació
7

Com ens vèieu i com ens veieu?
Deu anys després de la creació de Dipsalut preguntem al territori
9

Notícies
12

Compartim 10 anys de treball en Promoció de la Salut
14

Saps quins són els teus actius de salut?
15

Segueix-nos a:

www.dipsalut.cat

Per molts anys més!

Com bé sabeu, enguany celebrem el nostre desè aniversari. Una efemèride que mai hagués estat possible sense el vostre compromís, col·laboració i confiança.

Per això, abans que res, vull fer-vos arribar el nostre agraïment, a totes les persones que heu treballat i treballeu al nostre costat: als tècnics, administratius i a la resta de personal dels ajuntaments, als polítics de la demarcació, als proveïdors, als col·laboradors, a les entitats amb les que sumem esforços i, és clar, a la ciutadania, perquè sou la nostra raó de ser i de fer.

Vull, també, donar les gràcies a totes les persones que treballen o han treballat en algun moment d'aquests deu anys a Dipsalut. Cal reconèixer la il·lusió, l'esforç, la dedicació i el rigor que heu demostrat i demostreu dia a dia. Som un equip petit, però altament format, capacitat i motivat, que -amb la imprescindible col·laboració del territori- tira endavant ambicioses iniciatives que estan aconseguint resultats més que notables i que ens han convertit en tot un referent en salut pública, fins i tot a nivell internacional.

Volem agrair la tasca realitzada pel primer gerent de l'Organisme, Marc Alabert i López, i tenir un record molt especial pel primer president de Dipsalut, Josep Marigó i Costa, que ens ha deixat recentment, i al que donem les gràcies per la gran feina duta a terme.

De seguida els ajuntaments ens van veure com un gran aliat, al que han confiat les competències en salut. En aquests deu anys, hem aconseguit importants fites: hem generat una gran sensibilització dels ajuntaments envers la salut i hem contribuït a aconseguir un alt nivell de compliment de les competències municipals en salut pública.

També hem contribuït a implantar una visió integral de la salut, que requereix del treball en xarxa, de la implicació de tot el territori, per assolir resultats veritables i duradors. Una visió que es fixa en els actius de salut, en les capacitats dels individus i de les comunitats de generar salut i benestar.

Profundament convençuts que la salut és un dret universal, hem anat avançant cap a terrenys poc explorats pels actors en salut pública, com el desenvolupament de programes per incidir en els factors socioeconòmics, que, indubtablement, tant pes tenen en la salut i el benestar de les persones.

Han estat deu anys molt intensos, d'evolució constant, de col·laboració ininterrompuda amb els ajuntaments i entitats de la demarcació de Girona. Deu anys d'una molt bona feina en equip que, si ens hi acompanyeu, continuarà per molt temps més.

Josep M. Corominas i Barnadas
President de Dipsalut

Coordinació, elaboració i edició: Servei de Difusió de Dipsalut
Disseny i maquetació: VITI Agència Creativa
Fotografia: © Dipsalut
Impressió: en paper reciclat a càrrec de Palahí Arts Gràfiques
Dipòsit legal: GI-985-2010
Periodicitat: quadrimestral
Tiratge: 2.000 exemplars

PAPER RECICLAT

Dipsalut
Organisme de Salut Pública
de la **Diputació de Girona**

Dipsalut, Organisme de Salut Pública de la Diputació de Girona.
Parc Científic i Tecnològic. Pic de Peguera 15, Edifici Jaume Casademont – 17003 Girona – Tel. 972 41 47 20 / Fax 972 41 47 30

Aquest butlletí és editat per Dipsalut i es distribueix gratuïtament als ajuntaments de la demarcació de Girona i a d'altres institucions. En compliment de la Llei orgànica 15/1999, de protecció de dades personals, us informem que les vostres dades figuren en un fitxer automatitzat de Dipsalut. Si no voleu rebre més el butlletí o les vostres dades són incorrectes, podeu comunicar-ho a través del correu *info@dipsalut.cat.*

El Butlletí de Dipsalut també es pot trobar al web *www.dipsalut.cat.*

Nous projectes, nous reptes

Tot l´equip de Dipsalut ens sentim molt satisfets de poder celebrar amb tots vosaltres el desè aniversari de la posada en marxa de l´Organisme, els deu anys de la presentació del nostre primer full de ruta.

En aquest temps, plegats, hem viscut nombrosos canvis i hem avançat molt. Hem intentat evolucionar per adaptar-nos als nous contextos i per donar resposta a les necessitats del món local i, en definitiva, de la ciutadania.

Deu anys són una excel·lent oportunitat per a la reflexió, per a l´autocrítica i per a generar un diàleg profund amb els que ens heu acompanyat tot aquest temps, i per compartir una visió d´un futur, en el qual més que mai apostem plegats per la sostenibilitat del nostre territori i pel benestar de les persones.

El 2018 és, doncs, un any en el que iniciem un procés participatiu de reflexió estratègica que ens permeti redefinir aquell full de ruta fundacional, adaptat a les noves i futures necessitats, per poder oferir el millor de nosaltres mateixos.

És també un any en el que estem iniciant altres projectes, com poden ser la creació d´un observatori d´indicadors de salut pública i benestar, que té com a missió millorar la qualitat de vida de les persones de la demarcació de Girona a partir de la generació de coneixement i informació, i que serà posat a disposició del món local i la ciutadania, per a la millor presa de decisions.

O projectes com el de l´impuls d´un pla pilot per a la definició de Plans Municipals de Salut, alineats amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible de Nacions Unides, en col·laboració amb la Càtedra de Promoció de la Salut de la Universitat de Girona, de moment amb tres municipis, però amb la intenció de generar metodologia i coneixement que més endavant puguem posar a disposició del món local.

Reptes vinculats a la transversalització del concepte de salut, el benestar i l'atenció a les persones i a la sostenibilitat, des d´una mirada integrada i integradora, que consolidi l'experiència i el coneixement, que, només amb una orientació que aposti per la innovació en les polítiques públiques, ho fa possible.

Aquests reptes, seria molt difícil abordar-los sense la vostra necessària i imprescindible complicitat. I sense uns professionals, que dia a dia, aposten per intentar oferir un servei públic de qualitat, malgrat les dificultats.

Volem fer-vos arribar, en nom de tot l´equip de Dipsalut, el nostre agraïment per la vostra col·laboració, sense la qual no hagués estat possible arribar on som ni plantejar-nos nous i motivadors reptes.

Sílvia Oliveras i Casadellà
Gerent de Dipsalut

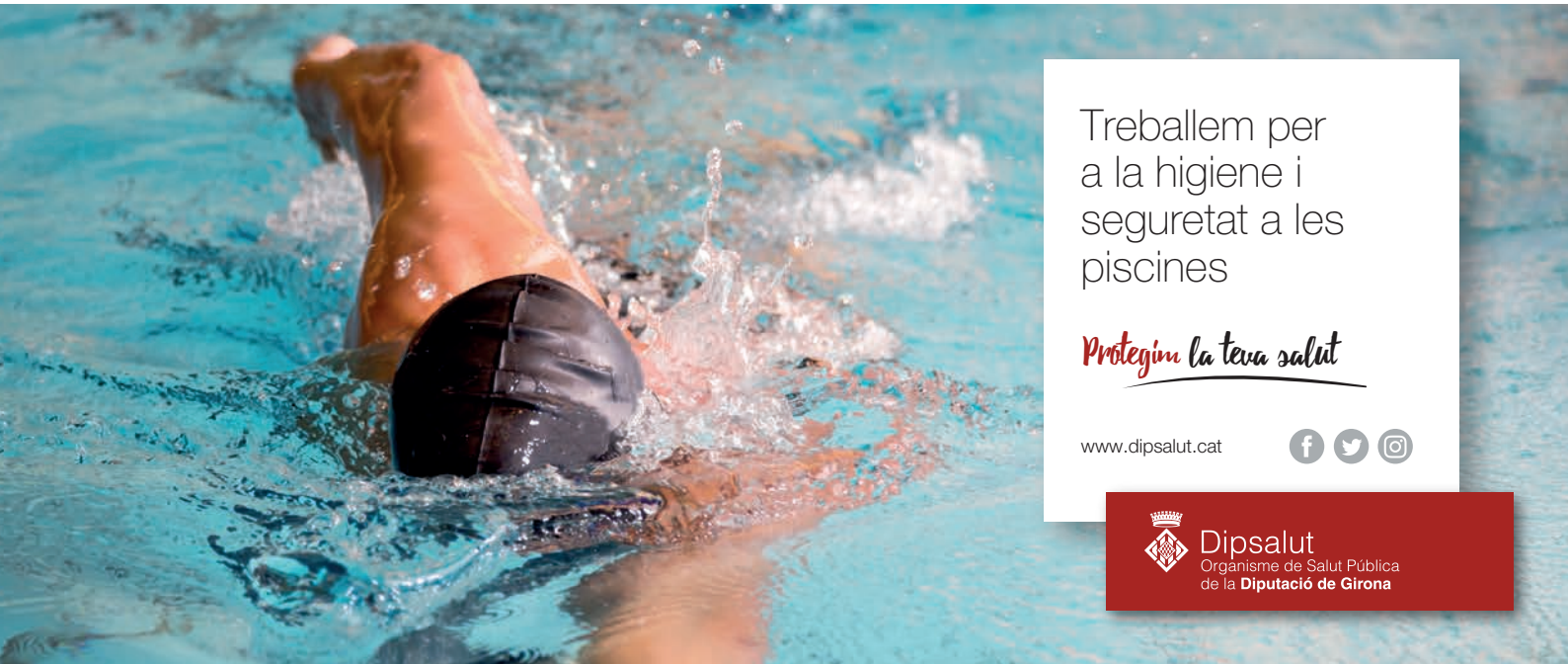

Al servei dels municipis

L'objectiu de Dipsalut ha estat sempre facilitar la tasca dels ajuntaments i donar resposta a les seves obligacions en salut pública municipal.

Des del primer Catàleg de Serveis l'èxit de la proposta va ser espectacular. En pocs mesos tots els municipis es van adherir al projecte que oferíem i, des de llavors, han estat deu anys de col·laboració contínua.

Les competències en salut pública municipal són múltiples i de difícil abast pels petits municipis. L'any 2008, quan es pensava quin hauria de ser el model de servei de Dipsalut, es va recollir la informació de quina era l'activitat real dels ajuntaments en salut pública. La fotografia resultant mostrava una activitat desigual i que no assolia les competències assignades.

En aquests deu anys, la gran tasca tècnica i de divulgació realitzada per la Xarxa d'Agents de Salut Pública ha generat una gran sensibilització dels ajuntaments envers la salut. Amb la feina conjunta amb els ajuntaments, hem transformat aquella realitat i actualment el nivell de compliment és alt en totes aquelles competències que el Catàleg de Serveis recull.

En aquest temps, Dipsalut ha incorporat tot el coneixement tècnic fruit de l'experiència i ha ajustat la seva oferta de suport tècnic i econòmic a les necessitats que la normativa i els ajuntaments han anant identificant.

Disposar des d'un inici d'un model en el qual es combinen amb un notable equilibri les necessitats dels municipis, el disseny del servei, la capacitat tècnica per prestar-lo i uns costos molt eficients, ha estat un element clau per a l'èxit.

Els ajuntaments ens han reconegut com a un gran aliat, al que han confiat el suport de la gestió de les competències en salut. La demanda de programes de Protecció de la Salut, s'ha incrementat i diversificat any rere any. L'any 2010 els ajuntaments van fer 758 sol·licituds i es van actuar a 2.114 instal·lacions i objectes de risc. L'any 2017 les sol·licituds van ser de 1.084 i es va actuar a 3.986 instal·lacions i objectes de risc.

Un gran volum d'activitat, amb accions tan diverses com el control de la salubritat de l'aigua de consum, de les instal·lacions de risc de transmetre legionel·losi, les piscines d'ús públic, les sorreres infantils, el socorrisme aquàtic, el mosquit tigre o la seguretat alimentària entre d'altres. Una gran activitat que ens ha permès adquirir un coneixement, que ha estat recollit de forma exhaustiva al Sistema d'Informació Municipal de Salut Pública i posat a disposició dels municipis.

L'anàlisi d'aquest coneixement adquirit al llarg d'aquests anys, ha fet possible establir noves estratègies d'acció, en les que hem sabut adequar l'esforç de l'activitat desenvolupada al risc real de l'equipament. Una estratègia que ens ha fet arribar a un model de prestació de servei més racional i eficient.

En deu anys hem passat de ser novells a ser reconeguts com a experts pels altres actors en salut pública i a ser convidats a participar en nombrosos de grups de treball interadministratius per coses tan diverses com la redacció de propostes que arribaran a ser normes legislatives o l'estudi de causes d'augment dels casos i brots de legionel·losi a Catalunya.

Així mateix, hem tingut l'oportunitat d'impulsar i participar en processos d'innovació que han inclòs projectes de ciència ciutadana com el de MosquitoAlert, de millora de les tasques de rescat aquàtic com el de QUICKRESCUE, o d'eliminació de nitrats a l'aigua de consum sense la generació de residus.

Xavier del Acebo, Pilar Castro, Laura Arjona, Pol Carreras, Cristina Esparraguera, Gemma Feliu, Antoni Mulero, Vanessa Sánchez, Marta Vallmajó, Imma Vilà
Àrea de Protecció de la Salut

Donar resposta a les desigualtats en salut

Dipsalut s'ha anat situant com a entitat de referència en la salut pública a partir de la construcció d'un ens prestador de serveis als municipis basat en el compromís, la proximitat, la qualitat, i la innovació que requereix l'administració del segle XXI.

Conseqüent amb aquests principis es feia necessari que l'Àrea de Promoció de la Salut dissenyés una estratègia que li permetés fer-los operatius. Era important dissenyar un marc conceptual a partir del qual analitzar, dissenyar, planificar, impulsar, avaluar i reorientar els nostres programes.

Es tracta que les accions que fem estiguin ben orientades, apostant per la qualitat i no la quantitat. Això és molt necessari en una disciplina tan oberta com la promoció de la salut on les estratègies per millorar la qualitat de vida de la població van més enllà d'informar, sensibilitzar i penalitzar o prohibir conductes.

Això ens ha empès a dissenyar un marc conceptual que recull les principals aportacions del coneixement científic en aquest àmbit i també les principals recomanacions de la Organització Mundial de la Salut (OMS).

Marc substantiu de l'Àrea de Polítiques de Promoció de la Salut i Qualitat de Vida

Aquest marc recull diferents perspectives: des del model de determinants socials de la salut, passant per la proposta d'habilitats per a la vida, l'apoderament, el sentit de coherència i els actius, fins als drets humans i la convenció dels drets de la infància.

És la combinació de tots aquests elements que degudament articulats ens permet donar resposta a les desigualtats en salut, lluitar contra la pobresa i l'exclusió social, orientar-nos als grups socials més vulnerats i oferir espais de desenvolupament personal.

Això és el que ens permet acollir i fer-nos nostra la promoció de la salut entesa com un procés polític i social global que inclou no només accions dirigides a enfortir les habilitats i capacitats dels individus, sinó també les accions dirigides a modificar les condicions socials, ambientals i econòmiques, amb la finalitat de reduir el seu impacte en la salut col·lectiva i individual (OMS ,1998).

És des d'aquesta complexitat que assumim que la salut i el benestar, com a construcció social, són el resultat de les condicions de vida de les persones. Aquestes interaccions són les que generen les desigualtats socials i en la salut. Desigualtats que són innecessàries, injustes, i per descomptat, evitables.

D'aquest marc conceptual han nascut programes com el "Sigues tu" amb més de 30.000 alumnes i gairebé 2.000 professors implicats i el "Benestar i Comunitat", amb més de 160.000 persones ateses els últims quatre anys. També des d'aquest marc conceptual, estem reformulant l'estratègia de dinamització dels Parcs Urbans de Salut i estem dissenyant l'Observatori Social i de Salut.

Aquest marc també ens permet incloure els Objectius de Desenvolupament Sostenible dins l'estratègia dels Plans Municipals de Salut.

Un marc conceptual que ens encamina a una mirada de Salut en totes les polítiques. A treballar des de la transversalitat i la governança, a articular propostes amb altres actors, a compartir i cedir espais amb els altres, assumint el repte dels lideratges compartits, mirant de construir una altra manera de relacionar-se.

És també des d'aquí, i amb la col·laboració de la Càtedra de Promoció de la Salut, que l'Àrea de Promoció de la Salut ha pogut construir una proposta que li permet internacionalitzar la seva acció. Durant aquests deu anys hem compartit el nostre coneixement i la nostra experiència, i hem après dels altres. Hem dissenyat una proposta d'intervencions basades en un model sòlid i de base científica per contribuir a millorar la salut i el benestar de les persones.

Des d'aquí, amb el bagatge de deu anys de feina i amb la col·laboració de tots els agents orientarem el futur, amb autocrítica, autoexigència i rigor.

Pau Batlle, Queralt Aranda, Gemma Brunet, Elisabet Esteva, Anna Loste, Àlex Morales, Gemma Ollé, Anna Pagès, Mar Redondo, Ester Ruiz de Morales
Àrea de Polítiques de Promoció de la Salut i Qualitat de Vida

Dades, informació i coneixement

L'objectiu fundacional de l'àrea, i de l'Organisme, segueix més viu que mai: convertir dades en informació per obtenir coneixement.

L'Àrea d'Informació per a la Gestió i la Qualitat, de clara vocació transversal, s'ha encarregat –entre altres- de pensar, dissenyar, implementar, mantenir i fer evolucionar bona part del conjunt de solucions, i eines, que han contribuït –en aquests primers deu anys- al bon desplegament dels programes i serveis de Dipsalut. També s´ha donat suport i formació als usuaris (interns i externs) d´aquestes solucions tecnològiques que conformen el que s'ha anomenat "Ecosistema d´Informació de Dipsalut" (basat en la convivència de programari propietari i programari lliure; prioritzant, sempre que ha estat possible, aquest darrer).

La tipologia dels projectes que l'àrea ha tingut i té entre mans, és molt heterogènia i les necessitats que cal atendre són moltes i diverses. Som una estructura tècnica molt reduïda per poder-hi donar resposta en tot moment. En aquest sentit es requeria, i es requereix, disposar d´un model híbrid de col·laboració, per tal que els projectes es puguin fer amb recursos tècnics interns, externs o amb la combinació d´ambdós.

Entre la trentena llarga d´aplicacions que conformem l´ecosistema Dipsalut, la Seu electrònica és una de les que més ha evolucionat. Actualment aglutina gairebé noranta tràmits telemàtics fets a mida i desenvolupats internament, i categoritzats per perfil d'usuari: "Ajuntaments", "Entitats", "Altres administracions" i "Ciutadania i empresa".

Integrada en la mateixa Seu hi ha una de les aplicacions estrella de la casa, el "Sistema d'Informació Municipal de Salut Pública (SIMSAP)", una solució de gestió per a la salut pública municipal, un 'núvol' privat amb dades centralitzades, accessibles, segures i escalables. Aquest servei posa a l´abast dels ajuntaments tota la informació referent a les actuacions que s´estan duent a terme en el seu municipi relacionades amb els diferents programes de serveis, prèviament sol·licitats per l´ajuntament (també s´hi pot consultar tot l'històric).

En el primer Catàleg totes les sol·licituds s´havien de registrar presencialment. Des de l´any 2012, la totalitat dels programes es podien sol·licitar per via telemàtica. Des de 2016 la via telemàtica és l'única possible. Per tant, actualment tots les sol·licituds de programes de serveis són electròniques.

Per altra banda, els formularis que recullen tota la informació de manera estructurada, corresponent a les actuacions realitzades en el territori, acumulen més de 3,5 milions de dades que alimenten alguns dels indicadors del Quadre de Comandament de l´Organisme. Es monitoritzen i avaluen els processos (prèviament definits) així com els propis resultats dels programes, tot plegat focalitzat a millorar el servei prestat.

En aquest sentit, l'objectiu fundacional de l'àrea, i de l´Organisme, segueix més viu que mai: convertir dades en informació per tal d´obtenir coneixement. És per això que, entre els reptes de futur en l´àmbit de les dades hi figura el fet de poder identificar patrons de comportament a partir de la informació que es genera a Dipsalut (o en combinació amb informació externa) que ens permetin anticipar certes decisions.

Per altra banda, es vol seguir avançant cap el Govern Obert, concepte sota el qual es vinculen tres grans principis: transparència, participació i col·laboració. Així com consolidar el model de gestió ja establert i continuar contribuint a la sistematització de la innovació, per tal que segueixi essent una part intrínseca de la nostra cultura (d'àrea i d'organització).

#x_molts_anys_+_!☺

David Ferrando, Àstrid Desset, Miquel Obrador, Xavier Sarsanedas, David Soms
Àrea de d'Informació per a la Gestió i la Qualitat

	Catàleg 2009/10 (el primer catàleg)	**Catàleg 2017** (el darrer catàleg tancat)	**Variació %**	**Acumulat** (8 catàlegs)
Ajuntaments sol·licitants	200	221	10,50%	221
Sol·licituds de programes de serveis	1.044	1.737	66,38%	11.000
Accions realitzades	6.888	13.935	102,31%	113.000
Equipaments (on s'han fet les accions)	1.778	2.819	58,55%	5.600 (equipaments diferents)
Documents vinculats a les accions realitzades	11.720	20.693	76,56%	145.000

Algunes dades de context -que ajuden a dimensionar el volum- relacionats únicament amb els programes de serveis (adreçats als ajuntaments) corresponents a tots els catàlegs de Dipsalut, des de l´inici, consultables en el SIMSAP.

Camí del canvi a la desitjable consolidació

Qualsevol organització necessita recursos materials i econòmics per al seu funcionament i, encara més important, recursos humans que constitueixin la veritable ànima que la impulsa i la fa millorar.

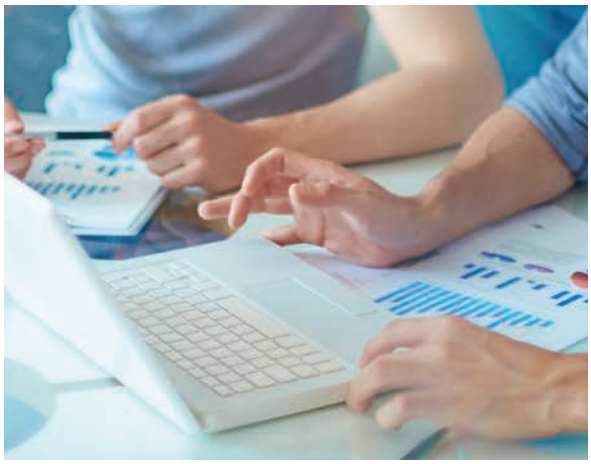

En el cas de l'administració pública la consecució i gestió d'aquests mitjans queda sotmesa amb força a l'ordenament jurídic, per tal que els governs exerceixin les seves competències respectant la Llei i sense arbitrarietats.

Des d'aquest punt de partida, pren forma la missió de l'Àrea de Gestió Administrativa i Econòmica, consistent tant a ser una garantia que fem les coses correctament des d'un punt de vista jurídic, com a gestionar els procediments necessaris per dotar Dipsalut dels recursos abans esmentats.

Són moltes les normes que afecten al dia a dia de l'administració, totes elles amb les seves imperfeccions, conceptes jurídics indeterminats i també virtuts. De fet, vàrem tenir ocasió de comentar - amb motiu d'una sessió sobre l'entrada en vigor de la nova Llei de contractes del sector públic- que, malgrat ser una Llei complexa, extensa i amb força conceptes pendents d'interpretació, també és una norma que vol convertir-se en una eina al servei d'altres polítiques públiques com poden ser les socials o mediambientals o que incorpora millores procedimentals que podrien donar una major agilitat.

I és que un dels principals reptes dels que treballem aquestes matèries ha de ser conèixer les característiques generals d'allò que ha de ser objecte de tràmit per tal de veure de quina manera podem optimitzar el resultat dins del respecte a la legalitat, i, per arribar a aquest punt, es fa necessària també la feina conjunta amb la resta de l'Organisme i el coneixement mutu.

Des de la creació de Dipsalut, una sèrie de conceptes han agafat força en l'administració fruit de casos de corrupció, d'ineficiències del sistema i de la necessitat d'adaptació de les normes a la realitat social. Així, avui és molt més habitual parlar de transparència, d'administració electrònica o de contractació social i sostenible, per exemple. I precisament per aconseguir garantir la transparència, el compliment de la legalitat i l'accés de la ciutadania a una administració més eficient i tecnològica, aquests últims anys han estat especialment convulsos.

S'ha deixat enrere la tramitació en paper, amb molts segles d'història, per treballar amb documents i expedients electrònics, el que ha requerit una adaptació tecnològica i procedimental. S'ha incrementat el control de legalitat i el control de l'administració fent que augmenti la necessitat de motivació i justificació de tots els assumptes per a garantir l'interès general. I també, per assegurar la transparència, s'ha hagut d'incrementar la publicitat de licitacions, convenis, subvencions o altres dades relatives a la nostra gestió.

A tot això s'hi ha afegit les restriccions en matèria de recursos humans, que tant afecten el nostre Organisme, i que dificulten disposar dels mitjans humans suficients per a aconseguir seguir avançant cap a l'excel·lència.

Algú, recentment, comentava un símil interessant, que deia que de la mateixa manera que Messi (o aquell que més us agradi) no és el millor jugador del món marcant els gols amb la mà o després de fer una falta al contrari, sinó complint amb el reglament, a l'administració cal treballar tot complint la legalitat, per arribar a optimitzar els resultats. I malgrat que a aquesta comparació no li falta raó, no estaria malament que puguem jugar amb onze jugadors/es al camp i sense que canviïn el nostre "reglament" cada poc temps, perquè al final ja no sabrem el que es considera targeta groga, fora de joc o gol il·legal.

Tot esperant que l'entrada a la nova dècada de Dipsalut suposi la consolidació de moltes de les qüestions esmentades i, ja per acabar, no voldríem deixar de destacar la idea que des del nostre naixement hi ha hagut canvis substancials en l'ordenament jurídic (especialment en els darrers cinc anys), però que malgrat aquesta realitat i les imperfeccions de les normes i de la conjuntura, ben segur sabrem trobar els aspectes positius, que ens ajudin a conservar i millorar l'ADN que ens és propi, de prestació d'un servei de qualitat i de treball en favor del món local gironí.

David Álvarez, Joan Bartomeu, Montserrat Corney, Toni Fernández, Marta Gimeno, Abdenassar Joueid, Carolina Llambés, M. Àngels Masó, Sònia Méndez, Mireia Olteanu, Joan Rosa
Àrea de Gestió Administrativa i Econòmica

Treballem amb els municipis per reduir les desigualtats socioeconòmiques

Impulsem la teva salut

www.dipsalut.cat

Dipsalut
Organisme de Salut Pública
de la **Diputació de Girona**

Deu anys després de la creació de Dipsalut preguntem al territori: Com ens vèieu i com ens veieu?

La creació de Dipsalut, ara fa 10 anys, va significar molt pels tècnics que treballem en l'àmbit de la salut pública. Els programes de suport tècnic i els ajuts econòmics que es van desplegar inicialment van donar-nos eines per poder fer front als diferents reptes que calia assolir a nivell local.

Des del moment de la seva creació, Dipsalut ha sabut dotar-se d'un equip humà molt ben preparat i amb bons coneixements sobre les necessitats del territori. La capacitat de treball i l'empatia mostrada pels de Dipsalut ha donat com a fruit diferents accions per millorar la qualitat de vida de les persones.

Darrerament, la inclusió de programes destinats a reduir desigualtats socioeconòmiques, ha fet adonar a tothom de la necessitat de tenir una visió integral de la salut i de la influència dels factors socials en la mateixa.

Dipsalut ha complert amb escreix totes les expectatives que va generar en el moment de la seva creació i ha estat capaç de situar la persona i la seva salut en el centre de les seves accions.

Per molts anys!

M. Josep Gispert, tècnica de Salut i Qualitat de Vida de l'Ajuntament de Salt

Com a proveïdor, CECAM ha tingut el privilegi de treballar al costat de Dipsalut des dels seus inicis, un organisme nou que tot just començava a caminar. En aquells moments, l'equip era molt petit però de seguida ens va traslladar un entusiasme i una il·lusió per un projecte engrescador i innovador a la província de Girona.

Durant aquests deu anys, des de CECAM hem vist com Dipsalut ha anat creixent de la mà dels diferents programes i serveis que s'han implantat arreu del territori i que han estat de gran ajuda per a l'Administració local, ja que han permès que gran part de les competències municipals en temes de protecció de la salut estiguin resoltes.

Com qualsevol nou projecte, hi ha moments complicats però l'empenta, la fermesa i la il·lusió des del primer dia han fet que els projectes cristal·litzessin i que a dia d'avui es pugui fer una valoració gratificant de la feina feta i dels objectius aconseguits.

Per acabar, felicitar-vos pel magnífic treball realitzat durant tot aquest temps i per la voluntat de servei a la ciutadania.

Albert Sanchez Ferrer, Gerent CECAM

Com ens vèieu i com ens veieu?

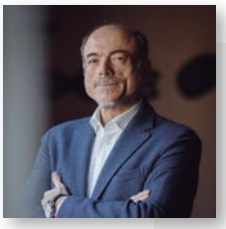

Fa 10 anys, el Dipsalut era incipient, naixia un organisme públic de salut que es va focalitzar en la formació que desenvolupava als diferents municipis. Avui, Dipsalut ha crescut, s'ha consolidat i s'ha adaptat molt bé als nous temps amb una creixent branca de promoció de la salut que desenvolupa a través d'una estreta relació amb els professionals sanitaris.

Des del Col·legi Oficial de Metges de Girona treballem en la promoció d'hàbits saludables a través d'un grup de treball de promoció de la salut que ha estat possible gràcies al suport de Dipsalut. Sense la seva ajuda, les metgesses que integren el grup, creat el 2014, no podrien haver desenvolupat una tasca tant potent d'investigació i difusió de tots aquells actius que generen salut, tant en àmbits especialitzats com entre la població general.

Enhorabona per aquests 10 anys i per la bona feina feta!

Dr. Josep Vilaplana, president del Col·legi Oficial de Metges de Girona

DES DE LA PUJADA SANT MARTÍ FINS AL PARC CIENTÍFIC I TECNOLÒGIC

De la infantesa il·lusionada i, fins i tot, un xic arrauxada dels seus inicis, a la maduresa tranquil·la de l'actualitat, però sense perdre en cap cas pel camí els fets i valors diferencials que el defineixen com a organització pública: el contacte personal i humà amb tots els seus usuaris; els objectius clars, rigorosos i ben definits dels seus programes; una concepció i una filosofia de treball al servei del municipi i de la comunitat en general; la innovació com a eina i guia. El seu principal valor: les persones que el composen i que en són el cos i l'ànima, sense les quals res no seria igual. Felicitats.

Jordi Frau, responsable de la Unitat de Crisis i Emergències d'Axios SPA

AJUNTAMENT DE RIPOLL

Fa 10 anys es creava l'organisme autònom DIPSALUT per tal de gestionar les competències de la Diputació de Girona en l'àmbit de la protecció i promoció de la salut.

Durant aquests anys les competències i serveis envers els municipis han augmentat en quantitat i qualitat i s'han engegat projectes singulars com "Girona territori cardioprotegit".

Des dels seus inicis he estat com interlocutor de Dipsalut a l'ajuntament de Ripoll i el que valoro mes és l'agilitat en el tracte directe per qualsevol de les gestions, serveis o tramitacions i el suport tècnic alhora de resoldre qualsevol tema relacionat amb la Salut en ajuntaments petits i mitjans on no es disposa de personal qualitat en aquest camp.

Joan Colomer, Àrea de Serveis a les Persones de l'Ajuntament de Ripoll

Com ens vèieu i com ens veieu?

Des del Consorci de Medi Ambient i Salut Pública de la Garrotxa SIGMA felicitem aquests deu anys de Dipsalut i molt especialment felicitem la feina que s'ha fet fins al moment; una tasca de la qual ens en sentim més que col·laboradors.

El Consell Comarcal de la Garrotxa i l'Ajuntament d'Olot van crear, l'any 2002, el Consorci SIGMA per poder gestionar els temes relacionats amb el medi ambient i la salut pública, prèviament delegats pels municipis garrotxins al Consell Comarcal, així com per preparar i redactar els plans i programes necessaris per aquests àmbits de competències. Ens enorgulleix que aquest model fos tingut en compte per la Diputació de Girona en el moment de la posada en marxa de Dipsalut, perquè significa que l'experiència del SIGMA com a garant de la producció de serveis tècnics de salut pública als ajuntaments de la comarca de la Garrotxa ha servit també per contribuir en el desenvolupament de polítiques públiques de salut i benestar en el conjunt de la demarcació.

Amb la voluntat de continuar col·laborant per avançar i millorar en aquest camí, que sigui doncs per molts anys més! En benefici de les persones.

Joan Espona i Agustín, President del Consorci de Medi Ambient i Salut Pública de la Garrotxa SIGMA

Fa 10 anys del naixement de Dipsalut i el seu catàleg de serveis va propiciar que el suport tècnic i els programes d'acció en què s'ha recolzat el consistori lloretenc hagi estat continuat i molt satisfactori, la qual cosa ha permès atendre un ampli ventall de les competències que els ens locals tenim en matèria de salut pública.

Del conjunt de programes, i fent esment especial a la importantíssima tasca realitzada pel Sr. Marigó, i actualment continuada pel Sr. Corominas, ha estat especialment rellevant la implantació de la xarxa de desfibril·ladors fixos ubicats a la via pública i els equips mòbils amb què s'han dotat tots els vehicles de primera intervenció de cossos de seguretat i emergències.

En un municipi turístic com Lloret, cal destacar la importància d'accions com la seguretat i vigilància a les platges, la inspecció higiènica i sanitària de piscines d'ús públic, i altres com el control de plagues urbanes.

Ajuntament de Lloret de Mar.

Commemorem el desè aniversari

Per celebrar plegats els deu anys de la creació de l'Organisme de Salut Pública de la Diputació de Girona, hem organitzat un seguit d'activitats.

A finals del 2007 s'aprovaven els estatuts de Dipsalut i el 5 de juny de 2008 se'n presentava públicament el pla estratègic.

Per celebrar aquesta efemèride, hem preparat un programa d'actes que es desenvoluparà al llarg de tot l'any. Inclou, entre altres, estands divulgatius de l'activitat de Dipsalut i els ajuntaments, xerrades a càrrec de reconeguts experts dirigides a trencar alguns mites a l'entorn de la salut pública i un cicle de converses sobre promoció de la salut, coorganitzat amb la Càtedra.

Totes les activitats estan orientades a transmetre a la ciutadania un mateix gran concepte: la salut va molt més enllà de l'absència de malestar físic. Hi intervenen multitud de factors com, per exemple, les condicions ambientals, les socioeconòmiques o les habilitats personals. Per això, per a generar salut, cal incidir en nombrosos factors i treballar de manera transversal, en xarxa.

Coincidint amb el desè aniversari també hem engegat un procés participatiu de reflexió estratègica. Amb la col·laboració d'ajuntaments, altres administracions, col·laboradors, proveïdors, entitats i altres actors del territori estem avaluant-nos; veient com podem millorar les nostres polítiques cap al món local i la societat de la demarcació. Aquest procés de reflexió és el primer pas per elaborar un nou pla estratègic, un nou full de ruta en el que es defineixin els objectius, les estratègies i les línies d'actuació de cara al futur.

Estands divulgatius sobre control de l'aigua i prevenció de la legionel·losi

Estem duent a terme accions per donar a conèixer a la ciutadania la tasca que desenvolupem, conjuntament amb els municipis gironins, en aquests àmbits.

Ho fem a través d'estands, dinamitzats per professionals especialitzats, que muntem a fires, festes i altres esdeveniments d'arreu de la demarcació.

Amb l'ajuda de lents binoculars, mostres d'aigua, elements gràfics, jocs i altres materials, hi expliquem què és la legionel·losi, què la causa, com es contrau i què fem Dipsalut i els ajuntaments de la demarcació per prevenir-la. També procurem trencar falses creences sobre aquesta qüestió i mirem de resoldre els dubtes que els participants plantegen.

Pel que fa al control de la qualitat de l'aigua de consum humà, en els estands s'hi detalla el cicle de l'aigua, els riscos que pot portar associats si no se'n fa un tractament adequat i com es duen a terme les accions de tractament i control de la innocuitat, des de la captació fins que arriba a les aixetes.

Les activitats que es proposen als estands van dirigides a un públic familiar i inclouen des de l'observació d'organismes presents a diferents mostres d'aigua (aigua de bassa, de riu, tractada...) fins a jocs, pensat per als més menuts, d'identificació i eliminació dels elements patògens de l'aigua.

Treballant per la igualtat d'oportunitats

Impulsem programes dirigits a reduir les desigualtats socials i a promoure la igualtat d'oportunitats, especialment entre la població infantil, adolescent i jove.

Des de Dipsalut donem suport tècnic i econòmic a diverses iniciatives d'ajuntaments i d'entitats sense ànim de lucre d'arreu del territori gironí orientades a disminuir les desigualtats socioeconòmiques i a combatre els efectes negatius que tenen sobre la salut i el benestar de les persones.

Entre els programes que s'impulsen hi ha el "Juguem?" Es desenvolupa al municipi de Salt i busca oferir alternatives de lleure a la mainada i jovent, especialment als que - per la situació socioeconòmica familiar- no poden accedir a les activitats extraescolars.

Se'ls proposa un conjunt d'activitats lúdiques, culturals i esportives per complementar l'aprenentatge de l'escola i per fomentar la seva autonomia així com l'adquisició de valors, d'habilitats i d'estils de vida saludables. Moltes d'aquestes activitats es realitzen aprofitant l'espai públic, les places i equipaments municipals, i els patis de les escoles, que s'usen fora l'horari lectiu.

El programa es duu a terme gràcies a la col·laboració, al treball en xarxa, entre administracions i les entitats esportives, culturals i de lleure del municipi. També hi participen nombrosos voluntaris i compta, en definitiva, amb la implicació de bona part de la comunitat saltenca. Aquest treball transversal porta associat un altre efecte: afavoreix la cohesió social i la bona convivència al municipi.

Entre els objectius del "Juguem?" hi ha, doncs, proporcionar un suport educatiu extraescolar als nois i noies i a les seves famílies i posar a l'abast de tothom els recursos educatius complementaris a l'escola que hi ha Salt. Així s'aconsegueix promoure la igualtat d'oportunitats entre tots els infants, adolescents i joves que resideixen al municipi. El desenvolupament del programa i el treball comunitari que inclou facilita també la prevenció i la detecció precoç de casos de vulnerabilitat.

Procés participatiu de reflexió sobre Dipsalut

Hem iniciat un procés participatiu amb ajuntaments, entitats sense ànim de lucre, proveïdors, col·laboradors i els treballadors de Dipsalut per tal de reflexionar sobre l'Organisme.

Aquest procés es duu a terme a través de trobades conduïdes per una persona experta en aquest tipus de processos. En les sessions es reflexiona, entre altres, sobre el paper de Dipsalut, la tasca que desenvolupa, els àmbits que caldria millorar i les necessitats que estan sorgint i, es considera, que caldria atendre.

Els punts de vista aportats són un dels elements imprescindibles per poder realitzar una acurada diagnosi del punt en què es troba Dipsalut. Aquesta diagnosi serà el primer pas per abordar l'elaboració del nou pla estratègic de l'Organisme de Salut Pública, un nou full de ruta que ha de substituir l'actual. Dins el pla estratègic s'hi definiran, entre altres, els nostres objectius i línies d'actuació de cara al futur.

Compartint 10 anys de treball en Promoció de la Salut

Des del primer dia hem mantingut una bona entesa i sintonia amb l'0rganisme i les persones que hi treballen.

Recordo la primera entrevista amb el Diputat Josep Marigó, primer president, el mes d'agost del 2007 en què se li va exposar la proposta de creació de la Càtedra de Promoció de la Salut. Es va veure clara l'oportunitat de sumar, i es va iniciar el procés. Va ser el 17 d'abril del 2008 que el Consell de Govern de la Universitat de Girona va aprovar la creació de la Càtedra de Promoció de la Salut com una unitat estructural que promou l'estudi, la formació i la divulgació en promoció de la salut mitjançant el treball en xarxa i la difusió científica en l'àmbit nacional i internacional. Posteriorment, la Càtedra signa un conveni de col·laboració amb Dipsalut amb l'objectiu de donar impuls a la promoció de la salut en l'àmbit de la demarcació de Girona, que segueix vigent en l'actualitat.

La Càtedra de Promoció de la Salut estructura el seu treball a través de les àrees de formació, recerca, publicacions, difusió i transferència del coneixement i internacionalització. Al llarg d'aquesta trajectòria de 10 anys s'han organitzat més de 70 activitats de formació ressaltant la organització de 3 Simposis Mediterranis de Promoció de la Salut que han agrupat a més de 350 professionals i 60 ponents, permeten l'impuls d'un treball en xarxa que ha permès la visualització de la promoció de la salut en els països de la mediterrània. Des de la Càtedra també s'han publicat 12 llibres i s'edita el butlletí electrònic BepSalut que ja compta amb més de 280 subscriptors.

La transferència del coneixement i la internacionalització han estat línies estratègiques clau per identificar els millors experts i les millors pràctiques i difondre el treball conjunt que s'ha liderat entre la Càtedra i el Dipsalut en els diferents fòrums nacionals i internacionals. La Càtedra forma part de vuit xarxes de treball, cinc de les quals són europees i una iberoamericana, i coordina el grup de treball de salutogenesis en llengua espanyola. Cal destacar que des del 2017 la Càtedra forma part del Global Working Group on Salutogenesis de la International Union for Health Promotion and Education.

El treball compartit ha aconseguit difondre la perspectiva salutogènica, les desigualtats en salut, l'enfocament dels determinants socials de la salut, el treball centrat en les habilitats per a la vida, entre d'altres, com a marc de referència en la majoria de projectes i programes que s'han engegat a les comarques gironines.

L'aliança establerta es considera un exemple de bones pràctiques que han posat en valor els professionals d'arreu que ens han visitat i que hem presentat en diferents espais internacionals. Ha possibilitat mantenir contactes amb organisme internacionals referents en promoció de la salut a la vegada que ha permès enfortir el treball conjunt amb les organitzacions i professionals referents del territori i reorientar pràctiques establertes.

El bagatge d'aquests deu anys de la Càtedra de Promoció de la Salut han propiciat un treball en xarxa, tant en el territori com en espais internacionals, que ens han atorgat un reconeixement situant-nos com a referent i interlocutors en promoció de la salut. Ha estat un plaer compartir aquest camí fet i esperem seguir avançant plegats.

Dolors Juvinyà i Canal
Directora de la Càtedra de Promoció de la Salut

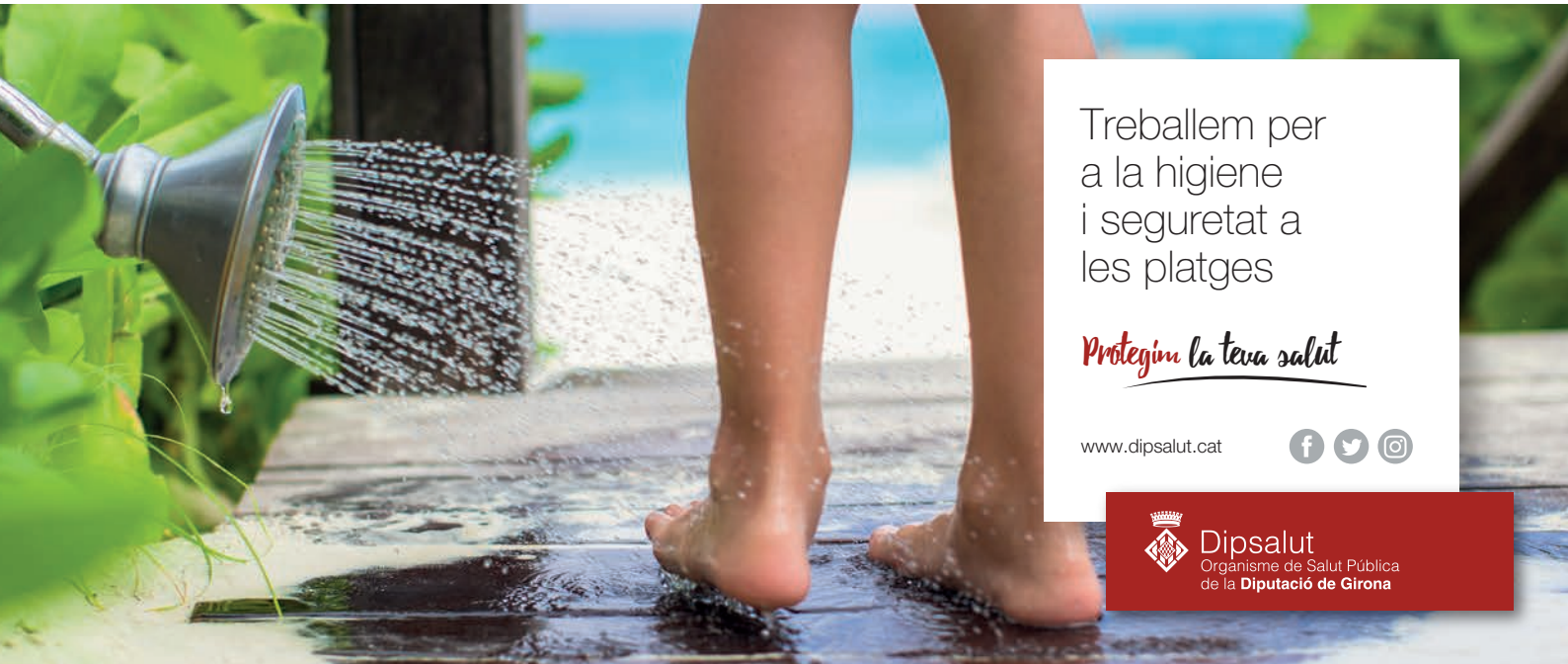

Saps quins són els teus actius de salut?

Un actiu és qualsevol factor o recurs que millora la capacitat de les persones, grups, comunitats, poblacions, sistemes socials i/o institucions de mantenir i conservar la salut i el benestar, així com per ajudar a reduir les desigualtats en salut (*Morgan i Ziglio*). Aquests són alguns dels actius de salut que ha identificat el nostre equip. Coincideixen amb els teus?:

"El contacte amb la natura i els animals em generen energies positives que es tradueixen en felicitat i benestar", **Montserrat**

"Moments en que no faig res més que estar amb mi mateixa, com quan escric", **Elisabeth**

"L'activisme; participar en reptes col·lectius", **Imma**

"Fer excursions a la muntanya amb la meva família", **Miquel**

"Viure aventures en família, riure amb les amigues, gaudir del nostre paisatge, venir a la feina caminant...", **Mar**

"El contacte amb la natura, observant orquídies salvatges, ocells...", **Laura**

"Passejar per la muntanya amb la nostra gossa", **Àlex**

"La família i els amics", **Cristina**

Saps quins són els teus actius de salut?

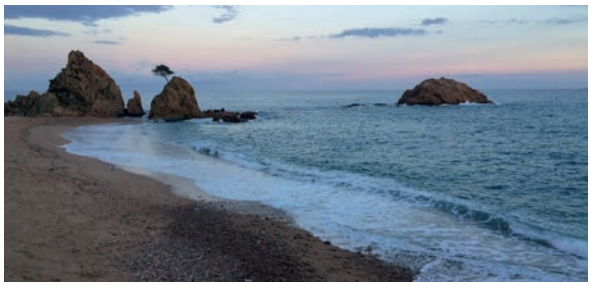

La meva família, amics i amigues i, en resum, la relació amb els altres. I gaudir dels nostre meravellós entorn", **Toni**

"Menjar sa, per exemple, el meu bol de fruita amb fruita seca i una mica de quefir.", **Sònia i Mònica**

"Un bon entorn de treball. Al cap i a la fi és on passo més hores!", **Paz**

"L'art, la música, la literatura, el cinema... La cultura", **Gemma i Noemí**

"Passejar, caminar per la natura amb els amics", **Pilar**

"Implicar-me en projectes i activitats socials. Fomentar el benestar dels altres. Em fa sentir útil i part de la comunitat", **Elisabet**

"Treballar en allò que m'agrada, aportant el meu granet de sorra. Un altre dels meus actius de salut és la terrassa de casa: hi puc desconnectar, relaxar-me, meditar, fer esport, llegir, estudiar, i compartir el temps amb la família i els amics.", **Míriam**

"Jugar a la botifarra, ballar zumba, les converses mentre dinem a l'*office*... Bé, en realitat, estar amb el meu estimat germà, amb la meva estimada amiga i amb els meus estimats companys i companyes, proporcionant-nos felicitat", **Anna**

Dipsalut
Organisme de Salut Pública
de la **Diputació de Girona**